

Jørn Sigurd Maurud

Riksadvokat

02. 02. 2023

Brudd på terskelverdier for sikring av rettsstatsgarantier

AROD har en ny sivil [ulydighetsaksjon](#) hvor vi har gitt cannabis til fem sentralt plasserte personer i ruspolitikken. Vi regner med at samtlige vil anmelde, men heller enn fem separate saker hvor vi går igjennom alt om ruspolitikk og menneskerettigheter, er det bedre med en samesak og vi vil ha fem dager i retten til å vise forbindelsen mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse.

Forbindelsen ligger i syndebukkmekanismen, og bevis A er dokumentaren [Moving a Nation Forward](#). Vi vil også ha dokumentarer fra norsk og dansk TV som bekrefter at problemet med offentlig panikk har vært kjent i flere tiår og derfra vil forsvaret vise at politikerne har sviktet sitt ansvar for forfulgte grupperinger ved hjelp av vitner.

Når det gjelder vitneførsel vil de som har fått brev, samt tråden på twitter, være en sentral del av bevisføringen. Vi vil ha Bård Dyrdal til å vitne om sin innsikt i ruspolitikk og sin respons på tilbudet om å motta cannabis. Vi vil ha spørsmål som avdekker informerte politifolks mening om hvordan det er å håndheve forbudet i tider med offentlig panikk, som avklarer forholdet til politiloven og etiske retningslinjer, samt setter hans perspektiv i en historisk og konstitusjonell kontekst.

Ifølge prinsippet om åpenhet er det et krav at forhandlingene kringkastes, slik at folket kan bevitne et rettssystem som fungerer, og Vitne 2 er Justisministeren som skal forsvare regjeringens ruspolitikk ved å svare på 100 [spørsmål](#) som er offentlig kjent, men som forblir ubesvart. Det manglende grunnlaget for straff er allikevel anerkjent av Helsedepartementet i Prop 92 L (2021-22) og spørsmålene må besvares om straff skal videreføres innenfor konstitusjonens rammer. Om Justisdepartementet vil sende andre til å svare på vegne av justisdepartementet, så gjerne det. Også ansatte på lovavdelingen må få lov til å svare på hvordan de opplever situasjonen, men vi vil at Mehl vitner uansett som regjeringens representant, og neste vitne etter det er politihøgskolens Katrine Holter.

Det var en twitter-tråd hvor Holter stilte spørsmål om hvordan vi kan unngå svenske tilstander, men lot som om hun ikke visste svaret, som var utgangspunkt for denne runden med sivil ulydighet. Politihøgskolen har i lengre tid ikke svart på hvilket faggrunnlag som ligger til grunn for at politiet vrir tilbud og etterspørsel til en offer- og overgriperkontekst, og vi har spørsmål

egnet til å belyse dette. Katrines kunnskap om strafferett vil gi retten videre innsikt, og neste vitne er Statsadvokat Sturla Henriksbø.

Henriksbø har tidligere anmeldt meg for å motarbeide rettsvesenet, samt hensynsløs atferd, på grunn av en landssviker-plakat. Jeg har også anmeldt meg selv for forholdet fordi jeg vil ha avklart om ord og innhold er dekkende eller om dette er en uriktig påstand, men saken er henlagt. Til tross for dette kjenner en del statsadvokater på misnøye og Henriksbø bør være takknemlig for denne muligheten til å svare for seg. Vi har et hundretalls spørsmål som vil avklare om Henriksbø tilfredsstillende kravene til en landssviker eller en godkjent statsadvokat og denne spørsmålsrunden bør holde for å avklare et større bilde.

Vi skal ikke kaste bort rettens tid. Tilbudet fra AROD om rettsforhandlinger er en gavepakke til påtalemyndigheten og vi trenger bare de vitnene som benekter en sammenheng mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse og viderefører dens praksis. Det betyr at ansatte hos justisdepartementet og riksadvokaten må vurdere om dere stiller dere bak ARODs påstand om en sammenheng mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, eller om dere stiller dere med regjeringen.

Vi vet at riksadvokaten har forpliktet seg til de samme prinsipper som AROD, prinsipper som må veie tungt om en liberal rettsstat skal bestå, og vi har felles interesse i å se ruspolitikken i en historisk og konstitusjonell kontekst. Det juridiske terrenget er oppsummert i *Moving a Nation Forward* og få har større behov for rettslig avklaring enn den høyere påtalemyndighet. Det følger enormt ansvar med å utøve politimaktens frihetsberøvelse og det må være ille å se regjeringen gå frem tilsynelatende uten respekt for lov og rett. Det var gode grunner til at Nils Christie beskrev den politiske majoritet som «fanatikere» som burde underlegges mest mulig kontroll, for offentlig panikk videreføres av regjeringen som om NOU 2019:26 ikke har funnet sted.

Det er gått så langt at riksadvokaten/politiet burde saksøke regjeringen/staten for den skade som jakten på syndebukker har påført etaten. Det blir stadig vanskeligere å kaste folk i fengsel for handlinger som er lovlig regulert i andre land og ingen liker bøddelrollen. Det etiske grunnlaget til påtalemyndigheten er, sammen med politiloven, grunnlovens fremste vern mot tyranniet, og regjeringen har ikke bare sviktet sitt ansvar for de forfulgte grupperingene, men også politiet og den høyere påtalemyndighet.

Det betyr at det påhviler riksadvokaten et spesielt ansvar. Politiloven pålegger å bruke minst mulig makt, men hvordan kan vi vite om dagens maktbruk er nødvendig når ikke mindre inngripende tiltak er vurdert? I den grad et regulert marked er bedre enn et kriminelt marked, vil ikke forbudet oppfylle et legitimt formål, og stadig mer tyder på at maktbruken ligger utenfor konstitusjonens grenser. Det er derfor Tyskland og andre stater beveger seg vekk fra et forbud, men politisk vilje til å revurdere forbudets premisser finnes ikke. Til tross for at Rolleforståelsesutvalget redegjorde for en strid mellom styringsjuss og rettighetsjuss, hvor

sistnevnte har blitt nedprioritert, er den politiske majoritet for preget av panikk til at sikring av rettigheter er mulig, og vi inviterer riksadvokaten derfor til å aktivere rettssporet.

Grunnlovens 89 gir domstolene rett og plikt til å sikre den politiske prosessen. Prøvelsesretten er beskrevet av Johs Andenæs som vestens viktigste bidrag til verdenskulturen og et kjernepunkt i rettsstaten, og vi tilbyr en ny mulighet til å ta ansvar for rettsstaten i tider med offentlig panikk. Dette kan bare gjøres ved at ruspolitikken forhold til grunnloven klarlegges, men vi trenger bare riksadvokatens vitnemål om påtalemyndigheten motsetter seg forbindelsen mellom ruspolitikken og tidligere tiders heksejakt. Om vi skal unngå svenske tilstander blir det opp til individer med integritet å stå opp for rettsstatens prinsipper, og påtalemyndighetens troskap til grunnloven og etiske retningslinjer fordrer at dere velger ARODs side i historien, så kontakt oss snarest med opplysninger om dette.

Vi ser frem til rettsforhandlinger.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Roar Mikalsen

Leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk